

II

(Ne teisėkūros procedūra priimami aktai)

REGLAMENTAI

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) 2021/236

2020 m. gruodžio 21 d.

kuriuo keičiantis įkaitu reikalingų tam tikrų rizikos valdymo procedūrų taikymo pradžios datų nustatymo iš dalies keičiami Deleguotuoju reglamentu (ES) 2016/2251 nustatyti techniniai standartai

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 648/2012 dėl ne biržos išvestinių finansinių priemonių, pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklų ⁽¹⁾, ypač į jo 11 straipsnio 15 dalį,

kadangi:

- (1) Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2016/2251 ⁽²⁾, be kita ko, nustatytos rizikos valdymo procedūros, įskaitant Reglamento (ES) Nr. 648/2012 11 straipsnio 3 dalyje nurodytus įkaito dydžius ir rūšį ir atskyrimo tvarką, kurias finansų sandorio šalys privalo turėti keitimuisi įkaitu, kiek tai susiję su jų ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartimis, kurių tarpuskaitos pagrindinė sandorio šalis neatlieka. Deleguotuoju reglamentu (ES) 2016/2251 įgyvendinama tarptautinė keitimosi įkaitu sistema, dėl kurios pasauliniu lygmeniu susitarė Bazelio bankų priežiūros komitetas (BBPK) ir Tarptautinė vertybinių popierių komisijų organizacija (IOSCO);
- (2) daugelis sandorio šalių sudaro išankstinius užsienio valiutos keitimo sandorius, už kuriuos atsiskaitoma fiziškai, ir valiutų apskaitavimo sandorius, už kuriuos atsiskaitoma fiziškai, kad apdraustų savo riziką, susijusią su jų valiutos kurso rizikos pozicijomis. Atsižvelgiant į specifinį šių sandorių rizikos profilį ir poreikį užtikrinti reguliavimo konvergenciją tarptautiniu mastu, tikslinga privalomą keitimąsi kintamąja garantine įmoka taikyti tik sandoriams tarp didžiausios sisteminės svarbos sandorio šalių; kai šie sandoriai sudaryti ne su įstaigomis, jiems turėtų būti nustatyta nuolatinė išimtis;
- (3) Deleguotajame reglamente (ES) 2016/2251 numatytas laipsniškas įgyvendinimas per kelerius metus, atsižvelgiant į įgyvendinimo tvarkaraštį, dėl kurio susitarė BBPK ir IOSCO. Šiuo laipsnišku įgyvendinimu siekiama užtikrinti tarptautinį nuoseklumą ir taip kuo labiau sumažinti reglamentavimo arbitražo galimybes. Laipsnišku įgyvendinimu taip pat siekiama padėti proporcingai ir veiksmingai įgyvendinti atitinkamus reikalavimus, suteikiant sandorio šalims, atsižvelgiant į sandorio šalies kategoriją, sutarties rūšį ir sutarties sudarymo ar novacijos datą, pakankamai laiko pritaikyti savo vidaus sistemas ir procesus prie atitinkamų reikalavimų. Galiausiai Deleguotajame reglamente (ES) 2016/2251 numatytu laipsnišku įgyvendinimu atsižvelgiama į reikalavimų, susijusių su keitimusi įkaitu,

⁽¹⁾ OL L 201, 2012 7 27, p. 1.

⁽²⁾ 2016 m. spalio 4 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2016/2251, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 648/2012 dėl ne biržos išvestinių finansinių priemonių, pagrindinių sandorio šalių ir sandorių duomenų saugyklų papildomas ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių, kurių tarpuskaitos pagrindinė sandorio šalis neatlieka, rizikos mažinimo būdų techniniais reguliavimo standartais (OL L 340, 2016 12 15, p. 9).

įgyvendinimo mastą ir lygį, dėl kurio susitarė BBPK ir IOSCO kitų jurisdikcijų atžvilgiu, taip išvengiant rinkos susiskaidymo ir visame pasaulyje užtikrinant vienodas sąlygas Sąjungoje įsteigtoms sandorio šalims. Visų pirma Deleguotajame reglamente (ES) 2016/2251 numatyta daugiau laiko tam tikriems produktams, kuriems kitose jurisdikcijose netaikomi lygiaverčiai garantinės įmokos reikalavimai;

- (4) BBPK ir IOSCO dabar iš dalies pakeitė reikalavimų, susijusių su keitimusi įkaitu, įgyvendinimo tvarkaraštį, kad būtų užtikrintas sklandus ir tvarkingas garantinės įmokos reikalavimų įgyvendinimas tarptautiniu lygmeniu, visų pirma dėl to, kad mažesnės sandorio šalys nepajėgė laikytis iš pradžių numatyto termino. Be to, vis dar yra trečiųjų valstybių, kuriose tam tikriems produktams lygiaverčiai garantinės įmokos reikalavimai netaikomi. Todėl į tą BBPK ir IOSCO atliktą įgyvendinimo tvarkaraščio pakeitimą turėtų būti atsižvelgta užtikrinant Deleguotajame reglamente (ES) 2016/2251 numatytą laipsnišką įgyvendinimą;
- (5) Europos bankininkystės institucija, Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija ir Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija (toliau – Europos priežiūros institucijos, EPI) stebėjo pažangą, kurią sandorio šalys padarė įgyvendindamos pradinės garantinės įmokos reikalavimus išvestinėms finansinėms priemonėms, kurių tarpuskaitos pagrindinė sandorio šalis neatlieka. EPI žino, kad galutiniame įgyvendinimo etape pradinės garantinės įmokos reikalavimai daugeliui subjektų bus taikomi pirmą kartą. Siekiant paremti sklandų ir tvarkingą garantinės įmokos reikalavimų įgyvendinimą BBPK ir IOSCO narėse ir išvengti rinkos susiskaidymo, sandorio šalims, kurių išvestinių finansinių priemonių, kurių tarpuskaitos pagrindinė sandorio šalis neatlieka, agreguota vidutinė tariamoji suma yra 8–50 mlrd. EUR, pradinės garantinės įmokos reikalavimų įgyvendinimo terminas turėtų būti pratęstas papildomais metais;
- (6) EPI taip pat stebėjo COVID-19 protrūkio poveikį finansų rinkoms, visų pirma kiek tai susiję su dideliais dėl COVID-19 sandorio šalims kilusiais iššūkiais, įskaitant darbuotojų perkėlimą ir poreikį išteklius sutelkti į su rinkos kintamumu susijusios rizikos valdymą. BBPK ir IOSCO sistema taip pat buvo iš dalies pakeista siekiant atsižvelgti į šį COVID-19 protrūkio poveikį ir atidėti pradinės garantinės įmokos reikalavimų įgyvendinimą. Dėl to pakeitimo reikia pakeisti Deleguotajame reglamente (ES) 2016/2251 nustatytą įgyvendinimo tvarkaraštį. Dėl tokio papildomo pradinės garantinės įmokos reikalavimų įgyvendinimo termino pratęsimo sandorio šalims, kurių išvestinių finansinių priemonių, kurių tarpuskaitos pagrindinė sandorio šalis neatlieka, agreguota vidutinė tariamoji suma viršija 50 mlrd. EUR, pradinės garantinės įmokos reikalavimai būtų taikomi nuo 2021 m. rugsėjo 1 d., o sandorio šalims, kurių išvestinių finansinių priemonių, kurių tarpuskaitos pagrindinė sandorio šalis neatlieka, agreguota vidutinė tariamoji suma viršija 8 mlrd. EUR, pradinės garantinės įmokos reikalavimai būtų taikomi nuo 2022 m. rugsėjo 1 d.;
- (7) Deleguotajame reglamente (ES) 2016/2251 numatyta atidėti dvišalės garantinės įmokos reikalavimų taikymo ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartims, kurių tarpuskaitos pagrindinė sandorio šalis neatlieka, sudarytoms tarp tai pačiai grupei priklausančių sandorio šalių, kai viena sandorio šalis yra įsteigta trečiojoje valstybėje, o kita – Sąjungoje, pradžios datą. Atidėti taikymo pradžios datą buvo būtina siekiant užtikrinti, kad, kol nebus priimtas įgyvendinimo aktas pagal Reglamento (ES) Nr. 648/2012 13 straipsnio 2 dalį, tokioms ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartims dvišalės garantinės įmokos reikalavimas nebūtų taikomas. Nepaisant pastangų analizuoti trečiųjų valstybių jurisdikcijas, kurių atžvilgiu gali būti pagrįstas toks įgyvendinimo aktas, iki šiol pagal Reglamento (ES) Nr. 648/2012 13 straipsnio 2 dalį buvo priimti tik du tokie įgyvendinimo aktai dėl ne biržos išvestinių finansinių priemonių sandorių, kurių tarpuskaitos pagrindinė sandorio šalis neatlieka. Todėl dvišalės garantinės įmokos reikalavimo taikymas grupės viduje sudarytoms ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartims, kurių tarpuskaitos pagrindinė sandorio šalis neatlieka, turėtų būti papildomai atidėtas, kad būtų išvengta netyčinio žalingo ekonominio poveikio, kurį tos išimties galiojimo pabaiga turėtų Sąjungos įmonėms;
- (8) siekiant išvengti rinkos susiskaidymo ir užtikrinti vienodas sąlygas Sąjungoje įsteigtoms sandorio šalims, taip pat turėtų būti užtikrinta tarptautinė reguliavimo konvergencija kitų klasių ne biržos išvestinių finansinių priemonių, kurioms netaikomi lygiaverčiai garantinės įmokos reikalavimai, rizikos valdymo procedūrų atžvilgiu. Visų pirma, pripažįstant faktą, kad kai kuriose jurisdikcijose vienos rūšies akcijų pasirinkimo sandoriams ir indekso pasirinkimo sandoriams netaikomi lygiaverčiai garantinės įmokos reikalavimai ir kad mažai tikėtina, ypač dabartinėmis

aplinkybėmis, kad tos jurisdikcijos artimiausiu metu padidintų reguliavimo konvergenciją tų produktų atžvilgiu, šiems produktams taikoma tvarka ir toliau turėtų būti pradedama taikyti laipsniškai. Šis tolesnis laipsniško taikymo laikotarpis turėtų suteikti laiko stebėti reguliavimo pokyčius kitose jurisdikcijose ir užtikrinti, kad Sąjungoje būtų nustatyti tinkami reikalavimai, kurių tikslas – sumažinti su tokiomis sutartimis susijusią sandorio šalies kredito riziką, kartu išvengiant reglamentavimo arbitražo galimybes;

- (9) 2020 m. vasario 1 d. Jungtinė Karalystė tapo trečiąja valstybe, o 2020 m. gruodžio 31 d. Jungtinei Karalystei ir jos teritorijoje nebebus taikoma Sąjungos teisė. Reikalavimas keistis įkaitu, taikomas ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartims, kurių tarpuskaitytos pagrindinė sandorio šalis neatlieka, Reglamente (ES) Nr. 648/2012 nustatytas neatsižvelgiant į valstybės narės išstojimo iš Sąjungos galimybę. Problemos, su kuriomis susiduria ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių šalys, kurių sandorio šalys įsteigtos Jungtinėje Karalystėje, yra tiesioginė įvykio, kurio jos nekontroliuoja ir dėl kurio jos gali atsidurti nepalankioje padėtyje, palyginti su kitomis Sąjungos sandorio šalimis, pasekmė. Deleguotajame reglamente (ES) 2016/2251 nustatytos skirtingos keitimosi įkaitu procedūrų taikymo ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartims, kurių tarpuskaitytos pagrindinė sandorio šalis neatlieka, datos. Sandorio šalys negali numatyti, kaip galėtų pasikeisti Jungtinėje Karalystėje įsteigtos sandorio šalies statusas arba kokiu mastu ta sandorio šalis galėtų toliau teikti tam tikras paslaugas Sąjungoje įsteigtoms sandorio šalims;
- (10) tokioje situacijoje atsidūrusios sandorio šalys gali norėti novuoti savo sutartį pakeisdamos Jungtinėje Karalystėje įsteigtą sandorio šalį valstybėje narėje įsteigta sandorio šalimi. Prieš taikant Reglamentą (ES) Nr. 648/2012 ir Deleguotąjį reglamentą (ES) 2016/2251 nebuvo reikalaujama, kad ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutarčių, kurių tarpuskaitytos pagrindinė sandorio šalis neatlieka, sandorio šalys keistųsi įkaitu, todėl dvišaliai sandoriai nebuvo užtikrinami arba buvo užtikrinami savanoriškai. Jeigu būtų reikalaujama, kad dėl sutarčių novacijos siekiant spręsti su Jungtinės Karalystės išstojimu iš Sąjungos susijusias problemas sandorio šalys keistųsi įkaitu, kita sandorio šalis su novacija gali nesutikti. Siekiant užtikrinti sklandų rinkos veikimą ir vienodas sąlygas Sąjungoje įsteigtoms sandorio šalims, sandorio šalys turėtų galėti novacijos būdu pakeisti Jungtinėje Karalystėje įsteigtas sandorio šalis valstybėje narėje įsteigtomis sandorio šalimis, bet neturėtų būti reikalaujama, kad dėl tų sutarčių novacijos jos keistųsi įkaitu;
- (11) be to, sandorio šalims turėtų būti suteikta pakankamai laiko pakeisti Jungtinėje Karalystėje įsteigtas sandorio šalis. Todėl data, nuo kurios reikalavimas keistis įkaitu gali būti pradėtas taikyti tų sutarčių novacijai, turėtų būti atidėta;
- (12) todėl Deleguotasis reglamentas (ES) 2016/2251 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;
- (13) šis reglamentas grindžiamas techninių reguliavimo standartų projektais, kuriuos EPI pateikė Komisijai;
- (14) Deleguotojo reglamento (ES) 2016/2251 pakeitimai yra riboti esamos reguliavimo sistemos patikslinimais atsižvelgiant į tarptautinius pokyčius. Atsižvelgiant į ribotą pakeitimų taikymo sritį ir klausimo skubumą, būtų neproporcinga, jei EPI rengtų atviras viešas konsultacijas arba analizuotų galimas susijusias sąnaudas ir naudą. Vis dėlto EPI paprašė Bankininkystės suinteresuotųjų subjektų grupės, įsteigtos pagal Europos Parlamento ir Tarybos

reglamento (ES) Nr. 1093/2010 ⁽³⁾ 37 straipsnį, Draudimo ir perdraudimo suinteresuotųjų subjektų grupės bei Profesinių pensijų suinteresuotųjų subjektų grupės, įsteigtų pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1094/2010 ⁽⁴⁾ 37 straipsnį, ir Vertybinių popierių ir rinkų suinteresuotųjų subjektų grupės, įsteigtos pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1095/2010 ⁽⁵⁾ 37 straipsnį, pateikti savo nuomonę;

- (15) būtina kuo greičiau rinkos dalyviams užtikrinti teisinį tikrumą, kad jie galėtų tinkamai pasirengti laikytis Reglamente (ES) Nr. 648/2012 nustatytų reikalavimų, kurių taikymui šis deleguotasis reglamentas turės įtakos, visų pirma reikalavimų, kuriems dabar taikomas terminas sparčiai artėja, atžvilgiu. Todėl šis reglamentas turėtų įsigalioti skubos tvarka,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Deleguotojo reglamento (ES) 2016/2251 pakeitimas

Deleguotasis reglamentas (ES) 2016/2251 iš dalies keičiamas taip:

- 1) Įterpiamas 31a straipsnis:

„31a straipsnis

Išankstiniams užsienio valiutos keitimo sandoriams, už kuriuos atsiskaitoma fiziškai, ir valiutų apsikeitimo sandoriams, už kuriuos atsiskaitoma fiziškai, taikoma tvarka

Nukrypdamas nuo 2 straipsnio 2 dalies, sandorio šalys savo rizikos valdymo procedūrose gali numatyti, kad kintamosios garantinės įmokos neprivalo būti pateikiamos arba renkamos pagal išankstinius užsienio valiutos keitimo sandorius, už kuriuos atsiskaitoma fiziškai, ir valiutų apsikeitimo sandorius, už kuriuos atsiskaitoma fiziškai, kai viena iš sandorio šalių nėra įstaiga, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 575/2013 ^(*) 4 straipsnio 1 dalies 3 punkte, arba nebūtų laikoma tokia įstaiga, jei ji būtų įsteigta Sąjungoje.

(*) 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 dėl prudencinių reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 176, 2013 6 27, p. 1).“;

- 2) Deleguotojo reglamento (ES) 2016/2251 35 straipsnis pakeičiamas taip:

„35 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

Reglamento (ES) Nr. 648/2012 11 straipsnio 3 dalyje nurodytos sandorio šalys ir toliau gali taikyti rizikos valdymo procedūras, kurios yra įdiegtos 2021 m. vasario 18 d., ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartims, kurių tarpusukaitos pagrindinė sandorio šalis neatlieka ir kurios sudarytos arba novacijos būdu pakeistos nuo 2012 m. rugpjūčio 16 d. iki atitinkamų šio reglamento taikymo pradžios datų.

⁽³⁾ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/78/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 12).

⁽⁴⁾ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1094/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/79/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 48).

⁽⁵⁾ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1095/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija) ir iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB bei panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/77/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 84).

Reglamento (ES) Nr. 648/2012 11 straipsnio 3 dalyje nurodytos sandorio šalys ir toliau gali taikyti rizikos valdymo procedūras, kurios yra įdiegtos 2021 m. vasario 18 d., ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartims, kurių tarpusukaitos pagrindinė sandorio šalis neatlieka ir kurios atitinka visas šias sąlygas:

- a) ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartys, kurių tarpusukaitos pagrindinė sandorio šalis neatlieka, buvo sudarytos arba novacijos būdu pakeistos iki ankstesnės iš šių datų: atitinkamų šio reglamento taikymo pradžios datų, kaip nustatyta šio reglamento 36, 37 ir 38 straipsniuose, arba 2021 m. vasario 18 d.;
 - b) ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartys, kurių tarpusukaitos pagrindinė sandorio šalis neatlieka, novacijos būdu keičiamos siekiant vienintelio tikslo – pakeisti Jungtinėje Karalystėje įsteigtą sandorio šalį valstybėje narėje įsteigta sandorio šalimi;
 - c) ne biržos išvestinių finansinių priemonių sutartys, kurių tarpusukaitos pagrindinė sandorio šalis neatlieka, novacijos būdu keičiamos nuo 2021 m. sausio 1 d. iki vėlesnės iš šių datų:
 - i) atitinkamų taikymo pradžios datų, nustatytų šio reglamento 36, 37 ir 38 straipsniuose, arba
 - ii) 2022 m. sausio 1 d.;
- 3) 36 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
- a) 1 dalis iš dalies keičiama taip:
 - i) e punktas pakeičiamas taip:

„e) nuo 2021 m. rugsėjo 1 d., jeigu abiejų sandorio šalių arba kiekvienos iš grupių, kurioms jos priklauso, išvestinių finansinių priemonių, kurių tarpusukaitos pagrindinė sandorio šalis neatlieka, agreguota vidutinė tariamoji suma yra didesnė nei 50 mlrd. EUR.“;
 - ii) papildoma šiuo punktu:

„f) nuo 2022 m. rugsėjo 1 d., jeigu abiejų sandorio šalių arba kiekvienos iš grupių, kurioms jos priklauso, išvestinių finansinių priemonių, kurių tarpusukaitos pagrindinė sandorio šalis neatlieka, agreguota vidutinė tariamoji suma yra didesnė nei 8 mlrd. EUR.“;
 - b) 2 dalies a punktas pakeičiamas taip:

„a) nuo 2022 m. birželio 30 d., jeigu sprendimas dėl lygiavertiškumo nebuvo priimtas pagal Reglamento (ES) Nr. 648/2012 13 straipsnio 2 dalį atitinkamos trečiosios valstybės atžvilgiu to reglamento 11 straipsnio 3 dalies tikslais“;
- 4) 37 straipsnio 3 dalies a punktas pakeičiamas taip:
- „a) nuo 2022 m. birželio 30 d., jeigu sprendimas dėl lygiavertiškumo nebuvo priimtas pagal Reglamento (ES) Nr. 648/2012 13 straipsnio 2 dalį atitinkamos trečiosios valstybės atžvilgiu to reglamento 11 straipsnio 3 dalies tikslais“;
- 5) 38 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:
- „1. Nukrypstant nuo 36 straipsnio 1 dalies ir 37 straipsnio, visoms ne biržos išvestinėms finansinėms priemonėms, kurių tarpusukaitos pagrindinė sandorio šalis neatlieka ir kurios yra vienos rūšies akcijų pasirinkimo sandoriai arba indekso pasirinkimo sandoriai, 36 straipsnio 1 dalyje ir 37 straipsnyje nurodyti straipsniai taikomi nuo 2024 m. sausio 4 d.“

2 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2020 m. gruodžio 21 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN